

Sygnatura akt IX C 333/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 08-10-2014 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu IX Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Tomasz Zawisłak

Protokolant:Agnieszka Senkowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 września 2014 r. we W.

sprawy z powództwa L. S.

przeciwko (...) SA w Ł.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) SA w Ł. na rzecz powoda L. S. kwotę 8000,00 zł (osiem tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 19 lutego 2013 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1617 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt IX C 333/14

UZASADNIENIE

Powód L. S. wniósł o zasądzenie od strony pozwanej (...) S.A. w Ł. kwoty 8.000 zł wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 19.02.2013r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Uzasadniając roszczenie powód wskazał, że 24.12.2012r. jego pojazd uległ uszkodzeniu. Podał że zgłosił szkodę ubezpieczycielowi, który w wyniku postępowania likwidacyjnego zakwalifikował ją jako całkowitą i przyznał kwotę 7.000 zł tytułem odszkodowania. Powód podał, że w wyniku niemożności korzystania ze swojego samochodu zmuszony był na czas naprawy trwający 32 dni wynająć pojazd zastępczy, wskazując, że pojazd jest mu niezbędny w codziennym życiu. Podał, że koszt wynajmu wyniósł 8.000 zł. Wskazał nadto, że wezwanie do zapłaty ww. kwoty skierowane do ubezpieczyciela pozostało bezskuteczne.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 08.11.2013r. powództwo zostało uwzględnione w całości.

W sprzeczności od powyższego orzeczenia strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. Przyznała, że prowadziła postępowanie likwidacyjne szkody powoda, w wyniku którego przyznała na jego rzecz i wypłaciła kwotę 7.000 zł. Zarzuciła jednak, że powód nie udowodnił, że zachodziła w jego przypadku konieczność skorzystania z pojazdu zastępczego, a wydatek na ten cel poniesiony stanowił koszt konieczny i ekonomicznie uzasadniony. Według strony pozwanej powód nie wykazał, że pojazd zastępczy jest mu niezbędny do codziennego funkcjonowania oraz że nie może korzystać ze środków transportu publicznego. Powód wynajmując samochód zastępczy na 32 dni nie przyczynił się do zminimalizowania szkody. Poszkodowany był w stanie naprawić samochód znacznie wcześniej oraz że cena najmu jest znacznie zawyżona, jako że powód wynajmował samochód wyższej klasy niż pojazd uszkodzony, co zawyżyło koszty najmu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24 grudnia 2012r. samochód marki F. (...) nr rej. (...), którego właścicielami są powód L. S. oraz jego żona W. S., uległ uszkodzeniu w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca był ubezpieczony w zakresie OC przez stronę pozwaną (...) SA w Ł..

Okoliczność bezsporna

W toku postępowania likwidacyjnego ustalono, iż koszt naprawy samochodu byłby wyższy niż jego wartość przed wypadkiem. Z ekonomicznego punktu widzenia naprawa była nieopłacalna.

Okoliczność bezsporna

Decyzją z dnia 17.01.2013r. strona pozwana przyznała powodowi kwotę 7.000 zł tytułem odszkodowania za zniszczenie pojazdu.

Dowód: decyzja z dnia 17.01.2013r. k. 10 oraz w aktach szkody nr (...)

Powód oraz jego żona zawarli w dniu 24 grudnia 2012 r. z P. W. prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą we W., umowę najmu pojazdu zastępczego na okres od dnia 25.12.2012r. do 25.01.2013r. Był to samochód marki B. (...), nr rej. (...).

W dniu 25.01.2013r. P. W. wystawił fakturę VAT na kwotę 8.000 zł (łącznie z podatkiem VAT) z tytułu wynajmu ww. samochodu przez 32 dni, przy stawce 250 zł netto (bez podatku VAT) za dzień. W rubryce „Forma płatności” wskazano: „Zapłacono przelewem”, termin płatności określono na 25.01.2013r., jako kwotę zapłaconą wskazano 0,00 zł, jako kwotę do zapłaty wskazano 8.000 zł.

Dowód: umowa najmu z 24.12.2012r. –w aktach szkody nr (...)

faktura VAT nr (...) z dnia 25.01.2013r. k. 11

Pismem z dnia 29.01.2013r. P. W. działając w imieniu powoda na podstawie udzielonego mu pełnomocnictwa wezwał stronę pozwaną do zapłaty kwoty zgodnej z fakturą VAT nr (...).

W odpowiedzi strona pozwana wezwała do udokumentowania, że pojazd zastępczy był poszkodowanemu niezbędny do codziennego przemieszczania się na znaczne odległości.

Dowód: pismo z dnia 29.01.2013r. k. 12

pismo z dnia 05.03.2013r. k.14

W dniu 29.03.2013r. pełnomocnik powoda wystosował do strony pozwanej wezwanie do zapłaty kwoty 8.000 zł w terminie 7 dni.

Wezwanie pozostało bezskuteczne.

Dowód: wezwanie do zapłaty z dnia 29.03.2013r. k. 16

pismo strony pozwanej z 10.04.2013r. k. 17

W toku postępowania likwidacyjnego powód wskazywał na konieczność dojazdu samochodem do lekarzy, oraz w związku z opieką nad wnuczką.

Dowód: pismo powoda z 29.01.2013r. - w aktach szkody nr (...)

Pod koniec 2011r. powód miał operację kręgosłupa, po operacji miał niedowład lewej stopy, poprawa była nieznaczna. Do tej pory utrudnia mu to chodzenie. Po roku ból przeniósł się na stronę prawą kręgosłupa, niedowład stopy ustąpił.

Stwierdzono zrosty i potrzebę następnej operacji kręgosłupa. Powód ma wyznaczony termin operacji na lipiec 2015r. Leczenie ortopedyczne prowadzone od 8 lat obejmuje także lewe kolano. Powód został zakwalifikowany do zabiegu endoprotezy kolana.

Do czasu wypadku powód stale korzystał z samochodu F. (...) w celach prywatnych. Po wypadku nie mógł z niego korzystać. Nie miał innego samochodu.

Wypadek wydarzył się w Wigilię. Powód miał tego dnia wiele spraw do załatwienia. Między innymi miał zaplanowany wyjazd do O. na grób matki. Był tam umówiony z rodziną. Skontaktował się z firmą wynajmującą auta, której wizytówkę otrzymał w przeszłości. Nie miał czasu szukać innej firmy i porównywać ofert najmu.

W tym czasie powód codziennie woził roczną wnuczkę z osiedla (...) do swojego mieszkania w Ś., gdzie wraz z żoną się nią opiekowali. Matka dziecka pracowała. Nie miała ona swojego samochodu.

Samochodu zastępczego używał także do dojazdów do lekarza oraz na zakupy.

Odszkodowanie przelano na konto powoda kilka dni po otrzymaniu pisma o przyznaniu odszkodowania. Kilka miesięcy po wypłaceniu odszkodowania powód kupił samochód. Środki z odszkodowania nie wystarczyły na pokrycie ceny. Powód musiał dolożyć do zakupu z oszczędności. Nie miał jednak wystarczających środków, by kupić samochód bez czekania na odszkodowanie.

Po zdaniu samochodu zastępczego, a przed zakupem nowego pojazdu, powód jeździł okazjnie z zięciem. To on woził powoda co kilka dni do lekarza, na zakupy. Wnuczka powoda pod koniec stycznia 2013r. zamieszkała z powodem i jego żoną.

Za najem samochodu powód dotychczas nie zapłacił. Wynajmujący nie żądał on niego zapłaty.

Dowód: przesłuchanie powoda, nagranie rozprawy w dniu 22 września 2014 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Część okoliczności faktycznych pozostawała poza sporem. Podstawę ustalenia okoliczności faktycznych w pozostałym zakresie stanowiły dowody z dokumentów przedłożonych przez strony oraz zawarte w aktach szkody, a także przesłuchanie powoda.

Strona pozwana nie kwestionowała co do zasady swojej odpowiedzialności za szkodę.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia sprawy stanowił art. 822 § 1 i 4 k.c. w zw. z art. 436 § 2 k.c. i art. 415 k.c oraz przepisy ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. .

Szkodą jest powstała wbrew woli poszkodowanego różnica między istniejącym stanem majątkowym, a stanem jaki zaistniałby, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Zgodnie z art. 361 § 2 k.c. szkoda obejmuje zarówno stratę jak i utracone korzyści. Strata polega na uszczupleniu aktywów (zniszczenie, uszkodzenia, utrata określonych składników majątkowych) albo na przybyciu pasywów (powstanie nowych zobowiązań lub ich zmniejszenie). Strata obejmuje także wydatki ponoszone przez poszkodowanego, o ile pozostają one w związku przyczynowym ze zdarzeniem wywołującym szkodę. Postulat pełnego odszkodowania przemawia za przyjęciem stanowiska o potrzebie zwrotu przez ubezpieczyciela tzw. wydatków koniecznych, potrzebnych do czasowego używania zastępczego środka komunikacji w związku z niemożliwością korzystania z niego wskutek zniszczenia lub uszkodzenia.

Między zdarzeniem a szkodą zachodzi związek przyczynowy, jeżeli bez zdarzenia początkowego wynik ostateczny w postaci szkody by nie nastąpił (zob. W. Czachórski, Zobowiązania. Zarys wykładu, Warszawa 1995, s. 155; T. Wiśniewski [w:] Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia – Zobowiązania, pod. red. G. Bieńka, tom

1, Warszawa 1999, s. 57-58). Normalny związek przyczynowy (w rozumieniu art. 361 § 1 k.c.) zachodzi między określonym zdarzeniem a szkodą wówczas, gdy w danym układzie stosunków i warunków oraz w zwyczajnym biegu rzeczy, bez szczególnego zbiegu okoliczności, szkoda jest następstwem tego rodzaju zdarzeń (zob. wyrok SN z dnia 14 listopada 2001 r., II CKN 459/99; wyrok SN z dnia 7 czerwca 2001 r., III CKN 1536/00; orzeczenie SN z dnia 9 lutego 2001 r., III CKN 578/00, OSNC 2001/7-8/120).

Zdaniem Sądu powód wykazał ww. związek przyczynowy w zakresie wydatku na najem auta zastępczego. W przypadku powoda zachodziła obiektywna i realna potrzeba wynajęcia ww. samochodu. Okoliczności faktyczne w tym zakresie ustalił Sąd w oparciu o spójne i logiczne, zgodne z zasadami doświadczenia życiowego twierdzenia powoda podczas przesłuchania. Brak zasadniczych sprzeczności pomiędzy tymi twierdzeniami a treścią oświadczenia powoda złożonego w toku postępowania likwidacyjnego. Uzasadniając konieczność wynajęcia auta zastępczego powód wskazał na sposób korzystania przez siebie ze swojego auta przed wypadkiem, potrzeby swojej i swojej żony (problemy ze zdrowiem, w szczególności z poruszaniem się; konieczność częstych dojazdów do placówek medycznych oraz na zakupy), a także szczególnie na okoliczność sprawowania stałej opieki nad wnuczką, co wiązało się z codziennymi dojazdami z jednego końca W. na drugi. Argumenty te Sąd w całości podzielił. Nie można także pomijać, iż do utraty możliwości korzystania z własnego auta doszło w gorącym okresie przedświątecznym. Wskazane wyżej doświadczenie życiowe podpowiada, iż brak auta w takim okresie byłby dla powoda bardzo uciążliwy.

Wątpliwości strony pozwanej budziła wysokość kosztów najmu auta zastępczego a także czy zwrot tych kosztów jest należny w przypadku tzw. szkody całkowitej.

Sąd podziela pogląd wyrażony w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. uchwała z dnia 22 listopada 2013 r., III CZP 76/13, OSNC 2014/9/85), że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita). W takim przypadku należy przyjąć, że w zakres szkody pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym wchodzi koszty najmu pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia nowego pojazdu. Ustalenie, jakie skutki pozostają w adekwatnym związku przyczynowym ze zderzeniem szkodzącym następuje przy uwzględnieniu zasad doświadczenia życiowego oraz - niekiedy - zasad nauki, a także na podstawie indywidualnej sytuacji poszkodowanego i konkretnych okoliczności sprawy (por. także wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., V CKN 1273/00 oraz z dnia 8 września 2004 r., IV CK 672/03).

Zdaniem Sądu powodowi należał się zwrot kosztów najmu auta zastępczego w okresie do dnia wypłaty mu przez stronę pozwaną odszkodowania z tytułu zniszczenia jego samochodu. Z tą chwilą poszkodowany uzyskał substytut utraconego majątku i mógł podjąć starania, aby pozyskać inny samochód.

Strona pozwana nie wykazała, kiedy dokładnie wypłaciła powodowi odszkodowanie. Ciężar dowodu w tym zakresie niewątpliwie spoczywał na stronie pozwanej (art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c.). Za nie udowodnione należało uznać twierdzenie strony pozwanej, iż nastąpiło to tuż po wydaniu decyzji o wypłacie odszkodowania (decyzje opatrzone datą 17 stycznia 2013 r.). Powód zaprzeczył temu twierdzeniu i wskazał że nastąpiło to kilka dni później. Nie był jednak w stanie wskazać dokładnej daty. W tej sytuacji nie można wykluczyć, iż nastąpiło to dopiero w dniu 25 stycznia 2013 r., a zatem do zwrotu przez powoda auta zastępczego.

Koszty najmu były celowe i ekonomicznie uzasadnione, o jakich mowa w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 listopada 2011 r. (III CZP 5/11).

Odnosząc się do zarzutu strony pozwanej w przedmiocie zawyżonych kosztów najmu wskazać należy, że w istocie pojazd wynajęty był pojazdem wyższej klasy niż samochód powoda. Okoliczność ta pozostaje jednak bez znaczenia w sytuacji, gdy powód przedstawił fakturę VAT, z której wynika czas najmu auta zastępczego oraz wysokość kosztów

najmu. Powód wykazał tym samym istnienie wymagalnej wierzytelności. Sąd badał też treść faktury, w której zawarto wyrażenie, że kwota z tytułu najmu zapłacona została przelewem. Wyrażenie to w zestawieniu z innymi elementami faktury („do zapłaty 8.000 zł”, „zapłacono 0,00 zł”), wskazuje jednoznacznie, że kwota ta w istocie nie została zapłacona i jest wymagalna.

Ubocznie należy wskazać, iż biorąc pod uwagę konkretną sytuację, w której znalazł się powód, nie miał on możliwości wyboru innego auta, o parametrach bardziej zbliżonych do jego samochodu. Trudno czynić powodowi zarzut z tego, iż w tamtej sytuacji nie sprawdzał innych ofert. W orzecznictwie wskazuje się, że poszkodowany nie ma obowiązku poszukiwania sprzedawcy oferującego części zastępcze najtaniej. Tylko w przypadku usprawiedliwionego przypisania mu nielojalnego postępowania, naruszającego obowiązujące go jako wierzyciela, wymogi współpracy z dłużnikiem przy wykonywaniu zobowiązania, można byłoby postawić mu uzasadniony zarzut uchybienia temu przepisowi (zob. wyrok SN z 25.04.2002 r., I CKN 1466/99). Powyższe znajduje odpowiednie zastosowanie także do kosztów najmu pojazdu zastępczego.

Strona pozwana ograniczyła się do zarzutu, iż koszty najmu były zawyżone. Nie złożyła jednak stosownych wniosków dowodowych, aby podać ciężarowi dowodu w tym zakresie.

W związku z twierdzeniami powoda wyrażonymi podczas przesłuchania należało zbadać, czy nie doszło do cesji wierzytelności na rzecz wynajmującego lub zwolnienia powoda w tym zakresie z długu. Z analizy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w szczególności umowy najmu oraz pełnomocnictwa udzielonego P. W. wynika, iż ani jedna, ani druga sytuacja nie zaistniała. Okoliczności, w jakich doszło do zawarcia umowy najmu wskazują, że strony tejże umowy porozumiały się, iż rozliczenie kosztów najmu nastąpi po uzyskaniu przez powoda odszkodowania, w czym wynajmujący miał powodowi pomóc. Przekonanie powoda, iż nie będzie musiał za najem auta zastępczego zapłacić, należało rozumieć w ten sposób, iż nie będzie musiał wyłożyć pieniędzy „z własnej kieszeni”, przed uzyskaniem stosownego odszkodowania od ubezpieczyciela. Inna interpretacja prowadziłaby do absurdu wniosku o całkowitej rezygnacji przez wynajmującego z czynszu najmu i prowadzeniu działalności na zasadach „non profit”, co w realiach niniejszej sprawy nie wchodzi w grę.

Biorąc zatem pod uwagę, iż stan pasywów powoda w związku z uszkodzeniem jego samochodu i wynajęcie auta zastępczego zwiększył się, a dług powoda w tym zakresie wobec wynajmującego jest realny i wymagalny, należało uznać, iż szkoda po jego stronie uległa zwiększeniu o tę kwotę.

Dla porządku – aczkolwiek strona pozwana nie kwestionowała legitymacji procesowej czynnej powoda w niniejszej sprawie – należy dodać, iż dochodzenie przedmiotowego roszczenia mieści się w kategorii czynności zachowawczych (zob. art. 209 k.c.), a zatem powód jako współwłaściciel na prawach wspólności ustawowej małżeńskiej był w tej sprawie uprawniony do samodzielnego wytoczenia powództwa.

Podstawę rozstrzygnięcia w przedmiocie odsetek za opóźnienie w zapłacie przedmiotowej części odszkodowania stanowił art. 481 § 1 i 2 k.c.

Mając na uwadze powyższe okoliczności orzeczono jak w punkcie I sentencji wyroku.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. biorąc pod uwagę iż powód wygrał proces w całości, a koszty obejmowały koszty zastępstwa procesowego (1217 zł) i opłatę sądową od pozwu (400 zł).